

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

Klasa: 310-02/15-01/457
Urbroj: 371-01/16-07
Zagreb, 17. svibnja 2016.

Na temelju članka 11. stavka 2. točke 3. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) i članka 28. stavka 8. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13 i 102/15) Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 10. sjednici Upravnog vijeća održanoj 17. svibnja 2016. donijela

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava

1. Daje se prethodna suglasnost na prijedlog Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava kojeg je Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb dostavio Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji dopisima broj i znak: 3/3452/15.MM, od 4. rujna 2015., broj i znak: 3/4097/15KGB, od 16. listopada 2015., broj i znak: 3/4213/15.TP, od 23. listopada 2015., broj i znak: 33/1420/16.TP, od 30. ožujka 2016. i broj i znak: 33/1991/16.AA, od 7. svibnja 2016.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb (dalje: HOPS) dostavio je dopisima broj i znak: 3/3452/15.MM, od 4. rujna 2015., broj i znak: 3/4097/15KGB, od 16. listopada 2015., broj i znak: 3/4213/15.TP, od 23. listopada 2015., broj i znak: 33/1420/16.TP, od 30. ožujka 2016. i broj i znak: 33/1991/16.AA, od 7. svibnja 2016., Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) na prethodnu suglasnost prijedlog Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (dalje: Prijedlog Pravila).

Člankom 28. stavkom 7. i 8. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13 i 102/15) propisano je da operator prijenosnog sustava obavlja komercijalne i tehničke poslove

vezane za uravnoteženje sustava, koji se propisuju pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava koja donosi operator prijenosnog sustava, uz prethodno mišljenje operatora tržišta električne energije i uz prethodnu suglasnost HERA-e.

Člankom 28. stavkom 13. Zakona o tržištu električne energije propisano je da pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava propisuju ugovorne odnose i nabavu pomoćnih usluga, ugovorne odnose i nabavu energije uravnoteženja, obračun energije uravnoteženja, ugovorne odnose i odgovornost za odstupanje, obračun odstupanja uvažavajući pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja, financijsko poravnanje odstupanja i objavu podataka.

U skladu s člankom 28. stavkom 14. Zakona o tržištu električne energije HOPS je proveo javnu raspravu o Prijedlogu Pravila koja je trajala 15 dana.

HOPS je dostavio mišljenje Hrvatskog operatora tržišta energije d.o.o. (dalje:HROTE) od 23. listopada 2015. na Prijedlog Pravila u kojemu HROTE navodi kako nema primjedbi te da je suglasan s Prijedlogom Pravila.

U Prijedlogu Pravila je u bitnome propisano sljedeće:

- Pojam mehanizam uravnoteženja definira se kao svi postupci vezani uz osiguravanje energije uravnoteženja i obračun odstupanja.
- Energija uravnoteženja nabavlja se aktivacijom iz ugovorenih pomoćnih usluga, prema tržišnim načelima i od drugih operatora (*zajedničke liste ekonomskog prvenstva i havarijska ispomoć*).
- Svi korisnici mreže koji su za to tehnički osposobljeni mogu pružiti pomoćne usluge HOPS-u.
- Postupak nabave bit će određen zahtjevima HOPS-a (*vrsta pomoćne usluge, značajka usluge, dokaz tehničke osposobljenosti, jamstvo za ozbiljnost ponude i nacrt ugovora*).
- Definiran je potrebni sadržaj ugovora o pružanju pomoćnih usluga koji HOPS objavljuje na internetskim stranicama (*npr. značajke usluge, dokaz o tehničkoj osposobljenosti, cijena, način obračuna i plaćanja, ugovorne kazne za neispunjenje ugovora, financijska jamstva, podaci o trajanju i raskidu ugovora itd.*).
- Nabava pomoćnih usluga i pružanje usluge uravnoteženja s više pružatelja provodi se prema listi ekonomskog prvenstva i prema kriteriju minimalnih troškova.
- Voditelj bilančne grupe potpisuje ugovor o odgovornosti za odstupanje s HOPS-om u pogledu financijske odgovornosti za odstupanja bilančne grupe, koji će sadržavati uvjete i visinu financijskog jamstva voditelja bilančne grupe te će biti objavljen na internetskim stranicama HOPS-a.
- Bilančna pripadnost obračunskog mjernog mjesta pridjeljuje se članu bilančne grupe, ostvarenja se računaju na razini članova bilančne grupe te se nakon toga iz tih ostvarenja računa ostvarenje bilančne grupe temeljem ugovora (*ugovor o članstvu bilančnoj grupi, ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, ugovor o otkupu električne energije, ugovor o korištenju mreže, ugovor o razmjeni mjernih podataka između operatora prijenosnog i distribucijskog sustava*). Pravilima je određen minimum podataka o bilančnoj pripadnosti obračunskog mjernog mjesta u registru (*član bilančne grupe kojemu obračunsko mjerno mjesto pripada, pravni temelj pripadnosti i datum početka primjene ugovora*).
- Preuzimanje i predaja električne energije vrednuje se u obračunu odstupanja bilančne grupe kojoj obračunsko mjerno mjesto pripada.
- Prijedlogom je definirana tržišna pozicija i ostvarenje bilančne grupe te se određuje odstupanje za koje je promijenjena konvencija za predznake.
- Pri izračunu tržišne pozicije uvažavaju se gubici, usluga uravnoteženja i pomoćne usluge.

- Definiran je drugi (godišnji) obračun odstupanja koji se treba, uz uklanjanje faktora korekcije k (članak 12.a Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, "Narodne novine", broj 133/06 i 135/11), prvi puta provoditi za 2017. godinu u 2018. godini.
- Za razliku od važećih pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, nije propisana obustava postupka obračuna odstupanja za vrijeme trajanja više sile, poremećenog pogona prijenosne i/ili distribucijske mreže, izvanrednog pogona mreže i drugih izvanrednih okolnosti.
- Temeljem prvog (mjesečnog) i drugog (godišnjeg) obračuna odstupanja HOPS će izdavati račune voditeljima bilančnih grupa.
- Definiran je postupak rješavanja prigovora koji detaljnije raspisuje proceduru u koju su uključeni HOPS, HROTE i HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (dalje: HEP-ODS). U Prijedlogu Pravila je ukazano na mogućnost podnošenja prigovora HERA-i u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije.

Člankom 5. Prijedloga Pravila svim korisnicima mreže koji su dokazali da su za to tehnički osposobljeni, omogućuje se pružanje pomoćnih usluga sukladno mrežnim pravilima prijenosnog sustava, prema ugovoru o pružanju pomoćnih usluga kojeg mogu sklopiti s HOPS-om.

Stupanje na snagu Prijedloga Pravila uvjetovano je stupanjem na snagu odredbi Pravila organiziranja tržišta električne energije u dijelu koji se odnosi na model bilančnih grupa.

HOPS bi trebao što prije donijeti nova mrežna pravila prijenosnog sustava kako bi mehanizam uravnoteženja bio cjelovit te kako bi tržište pomoćnih usluga moglo lakše profunkcionirati kada se za to ostvare ostali preduvjeti. Naime, Prijedlogom Pravila predviđeno je da će se dokazivanje tehničke osposobljenosti provoditi sukladno mrežnim pravilima prijenosnog sustava, te je isto potrebno modelirati i učiniti dijelom tih pravila.

HOPS u budućnosti treba modelirati uključenje i funkcioniranje sustava s pružateljima fleksibilnosti koji nude pomoćne usluge, uslugu uravnoteženja i ostale proizvode temeljem doprinosa više različitih korisnika mreže.

Slijedom navedenoga, HERA daje suglasnost na Prijedlog Pravila, kako je odlučeno u točki 1. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing.